

Homília na Veľkonočnú nedeľu

Homília svätého Josemaríu na
Veľkonočnú nedeľu s názvom
„Kristova prítomnosť v
kresťanoch“.

20.04.2025

Kristus žije. Toto je tá veľká pravda, ktorá dáva zmysel našej viere. Ježiš, ktorý zomrel na Kríži, vstal z mŕtvych, zvíťazil nad smrťou, nad vládou tmy, bolesťou a zármutkom. Neľakajte sa; týmito slovami pozdravil anjel ženy, ktoré šli k hrobu. Neľakajte sa! Hľadáte Ježiša

Nazaretského, ktorý bol ukrižovaný. Vstal z mŕtvych. Niet ho tu (Mk 16, 6. (Evanjelium zo sv. omše na Veľkonočnú nedeľu)). Haec est dies quam fecit Dominus, exultemus et laetemur in ea (Ž 117, 24. (Graduál z tej istej omše)), toto je deň, ktorý učinil Pán, plesajme a radujme sa z neho.

Veľkonočné obdobie je obdobím radosti, ktorá sa neobmedzuje len na túto časť liturgického roka, ale je prítomná v každej chvíli v srdci kresťana. Lebo Kristus žije: Kristus nie je postava, ktorá sa pominula; postava, ktorá prežila svoj život v istej dobe a potom odišla, zanechajúc nám žiarivý príklad a spomienku.

Nie. Kristus žije. Ježiš je Emanuel: Boh s nami. Jeho Zmŕtvychvstanie nám dokazuje, že Boh svojich neopúšťa. *Či zabudne žena na svoje nemluvňa a nemá zľutovanie nad plodom svojho lona? I keby ona*

zabudla, ja nezabudnem na teba (Iz 49, 14-15) — sľúbil. A svoj sľub splnil. Bohu je aj naďalej rozkošou byť medzi synmi ľudskými (Porov. Prís 8, 31).

Kristus žije vo svojej Cirkvi. *Lenže hovorím vám pravdu: Je pre vás lepšie, aby som odišiel. Lebo ak neodídem, Tešiteľ k vám nepríde. Ale keď odídem, pošlem ho k vám* (Jn 16, 7). Také boli Božie zámery: Ježiš, umierajúc na kríži nám dal Ducha Pravdy a Života. Kristus zostáva vo svojej Cirkvi: v jej sviatostiach, v jej liturgii, v jej ohlasovaní, vo všetkej jej činnosti.

Osobitným spôsobom zostáva Kristus prítomný medzi nami, v každodennom odovzdávaní sa v Najsvätejšej Eucharistii. Preto je svätá omša stredobodom a koreňom kresťanského života. V každej omši je prítomný Kristus celý, Hlava i Telo. *Per Ipsum, et cum Ipso, et in Ipso*

(Skrze neho, s ním a v ňom). Pretože Kristus je Cesta, Prostredník — v ňom nachádzame všetko, bez neho je náš život prázdny. V Ježišovi Kristovi a ním poučení sa osmeľujeme povedať, *audemus dicere: Pater noster*, Otče náš. Osmieľujeme sa nazvať Otcom Pána neba i zeme. Prítomnosť živého Ježiša v svätej hostii je zárukou, zdrojom a naplnením jeho prítomnosti vo svete.

Kristus žije v kresťanoch. Viera nám hovorí, že človek je v stave milosti *zbožštený*. Sme muži a ženy, nie anjeli. Bytosti z mäsa a kostí, so srdcom a vášňami, so smútkom i radosťami. Predsa však sa toto zbožštenie vylieva na celého človeka ako závdavok slávneho vzkriesenia. *Ale Kristus vstal z mŕtvych, prvotina zosnulých. Lebo ako je skrze človeka smrť, tak je skrze človeka aj zmŕtvychvstanie. Veď ako všetci umierajú v Adamovi, tak zasa všetci ožijú v Kristovi* (1 Kor 15, 20-22).

Kristov život je aj naším životom, tak ako to prisľúbil svojim apoštolom pri poslednej večeri: *Kto ma miluje, bude zachovávať moje slovo a môj Otec ho bude milovať; prídeme k nemu a urobíme si uňho príbytok* (Jn 14, 23). Kresťan má teda žiť podľa života Kristovho, stotožniac sa s cítením Krista, tak, aby spolu so svätým Pavlom mohol zvolať: *non vivo ego, vivit vero in me Christus* (Gal 2, 20), už nežijem ja, ale vo mne žije Kristus.

Ježiš Kristus – základ kresťanského života

Chcel by som aspoň v krátkosti pripomenúť niektoré z aspektov skutočnosti, že Kristus je stále živý. *Iesus Christus heri et hodie; ipse et in saecula* (Heb 13, 8), Ježiš Kristus je ten istý včera i dnes a naveky, pretože práve v tomto spočíva základ celého kresťanského života. Keď sa rozhliadneme okolo seba a zamyslíme sa nad behom ľudských

dejín, všimneme si pokrok a napredovanie. Veda umožnila človeku viac si uvedomiť svoju moc. Technika dnes ovláda prírodu zakaždým vo väčšej miere než v minulosti a umožňuje ľudstvu snívať o dosiahnutí vyššej kultúrnej a materiálnej úrovne, ako aj jednoty.

Niektorí by snád' chceli tento obraz poopraviť a poukazujú na to, že ľudia aj dnes trpia následkami vojen a nespravodlivosti, dokonca horšími ako v minulosti. Určite je v tom kus pravdy. Rád by som však posunul tieto úvahy ďalej a pripomenul, že z náboženského hľadiska človek naďalej zostáva človekom a Boh Bohom. V tejto oblasti pokrok už dosiahol svoj vrchol: je ním Kristus, Alfa a Omega, Počiatok i Koniec (Porov. Zj 21, 6).

V duchovnom živote nenadáde už žiadna nová epocha, ku ktorej by sa dalo dôjsť. Všetko nám už bolo dané v

Kristovi, ktorý zomrel a vstal z mŕtvych, žije a zostáva s nami naveky. No je treba sa s ním zjednotiť skrze vieru a dovoliť, aby sa v nás prejavil jeho život a o každom kresťanovi sa mohlo povedať, že už nie je len *alter Christus*, druhý Kristus, ale že je *ipse Christus*, sám Kristus!

Instaurare omnia in Christo (Ef 1, 10), akoby heslo dáva svätý Pavol kresťanom z Efezu; zjednotiť v Kristovi ako v hlave všetko, a teda celý svet preniknúť Ježišovým duchom, položiť Krista do stredu všetkých záležitostí. *Si exaltatus fuero a terra, omnia traham ad meipsum* (Jn 12, 32); a ja, až budem vyzdvihnutý od zeme, všetko pritiahnem k sebe. Kristus je svojím vtelením, svojou prácou v Nazarete, svojím kázaním a zázrakmi v Judei a Galilei, svojou smrťou na kríži a svojím zmŕtvychvstaním stredobodom stvorenia,

Prvorodeným a Pánom všetkého tvorstva.

Poslaním nás kresťanov je ohlasovať tento Kristov kráľovský úrad, hlásať ho svojimi slovami a skutkami. Pán chce, aby jeho deti boli prítomné na všetkých križovatkách zeme.

Niektorých povoláva na púšť, aby sa zriekli výdobytkov ľudskej spoločnosti, a svojím svedectvom tak pripomínali ostatným ľuďom, že Boh existuje. Iným zveruje kňazský úrad. Od veľkej väčšiny ľudí však chce, aby žili uprostred sveta a venovali sa pozemským záležitostiam. Preto by kresťania mali prinášať Krista do každého prostredia, kde sa vykonáva nejaká ľudská činnosť: do tovární, do laboratórií, na polia, do remeselníckych dielní, do ulíc veľkomiest, na horské chodníky.

V tejto súvislosti rád pripomínam Kristov rozhovor s učeníkmi idúcimi do Emauz. Ježiš kráča s týmito

dvoma mužmi, ktorí už stratili takmer všetku nádej, až sa im začína zdať, že život nemá žiaden zmysel. Kristus chápe ich žiaľ, preniká do ich srdca a odhaľuje im niečo zo života, ktorý prebýva v ňom.

Keď prišli do dediny a Ježiš sa tváril, akoby chcel ísť ďalej, obaja učeníci ho zadržali a takmer donútili, aby zostal s nimi. Spoznávajú ho potom pri lámaní chleba: „Pán bol s nami“, zvolajú. *Či nám nehorelo srdce, keď sa s nami cestou rozprával a vysvetľoval nám Písma?* (Lk 24, 32). Každý kresťan by mal sprítomňovať Krista medzi ľuďmi; mal by konať tak, aby tí, čo s ním prichádzajú do styku, pocítili *bonus odor Christi* (Porov. 2 Kor 2, 15), lúbeznú Kristovu vôňu; mal by konať tak, aby bolo možné prostredníctvom skutkov učeníka odhaliť tvár Učiteľa.

Kresťan si je vedomý, že je vštepený do Krista prostredníctvom krstu;

uspôsobený bojovať za Krista
prostredníctvom birmovania;
povolaný pôsobiť vo svete účasťou na
Kristovom kráľovskom, prorockom a
kňazskom úrade; úplne zjednotený s
Kristom prostredníctvom
Eucharistie, sviatosti jednoty a lásky.
Preto tak ako Kristus musí svoj život
žiť tvárou k iným ľuďom, s láskou
hľadiac na všetkých a na každého
jedného z tých, čo ho obklopujú, a na
celé ľudstvo.

Viera nás vedie, aby sme v Kristovi
spoznali Boha, aby sme v ňom videli
nášho Spasiteľa, stotožnili sa s ním a
konali tak, ako konal on. Keď
zmŕtvychvstalý Kristus rozptýli
pochybnosti apoštola Tomáša tak, že
mu ukáže svoje rany, zvolá:
Blahoslavení tí, čo nevideli, a uverili
(Jn 20, 29). „Tu — komentuje svätý
Gregor Veľký — sa hovorí osobitným
spôsobom o nás, pretože my
duchovne vlastníme toho, ktorého
sme telesne nevideli. Hovorí sa o nás,

ale pod podmienkou, že naše skutky budú v súlade s našou vierou. Opravdivo verí len ten, kto aj uskutočňuje to, v čo verí. Preto na adresu tých, ktorí z viery nemajú nič než len slová, svätý Pavol hovorí: Vyznávajú Boha slovami, ale skutkami ho popierajú (Sv. Gregor Veľký, *In Evangelia homiliae*, 26, 9 (PL 76, 1202))“.

Nie je možné oddeľovať Krista Bohočloveka od jeho poslania Spasiteľa. Slovo sa stalo telom a prišlo na svet *ut omnes homines salvi fiant* (1 Tim 2, 4), aby boli všetci ľudia spasení. Aj so všetkými svojimi osobnými úbohosťami a obmedzeniami sme druhým Kristom a samým Kristom, a sme tiež povolaní slúžiť všetkým ľuďom.

Znovu a znovu musí znieť príkaz, ktorý aj po stáročiach bude stále nový: *Milovaní* – píše svätý Ján – *nepíšem vám nové prikázanie, ale*

staré prikázanie, ktoré ste mali od začiatku: staré prikázanie je slovo, ktoré ste počuli. A predsa vám píšem nové prikázanie, ktoré je pravdivé v ňom aj vo vás, lebo tma odchádza a už svieti pravé svetlo. Kto hovorí, že je vo svetle, a nenávidí svojho brata, je ešte stále vo tme. Kto miluje svojho brata, ostáva vo svetle a nie je preň pohoršením (1 Jn 2, 7-10).

Náš Pán prišiel, aby priniesol pokoj, dobrú zvesť a život všetkým ľuďom. Nielen bohatým, a nie iba chudobným. Nielen učeným, a nielen prostým. Všetkým. Bratom, lebo sme bratia, keďže sme deti toho istého Boha Otca. Existuje len jedna rasa: rasa Božích detí. Existuje len jedna farba: farba Božích detí. A existuje len jeden jazyk: jazyk, ktorý hovorí k srdcu i rozumu, v tichosti, pričom nám dáva poznať Boha a spôsobuje, že sa navzájom milujeme.

Kontemplovať Kristov život

Toto je tá Kristova láska, ktorú by sa každý z nás mal usilovať praktizovať vo vlastnom živote. No na to, aby sme boli *ipse Christus* (sám Kristus), musíme sa v ňom *vidieť*. Nestačí mať len nejaké všeobecné povedomie o Kristovom duchu, ale treba sa od neho naučiť aj podrobnosti a jednotlivé postoje. No predovšetkým treba kontemplovať jeho život na zemi, sledovať jeho kroky, aby sme z nich načerpali silu, svetlo, vyrovnanosť a pokoj.

Keď milujeme nejakú osobu, túžime dozvedieť sa aj tie najmenšie podrobnosti týkajúce sa jej života, jej povahy, aby sme sa s ňou mohli stotožniť. Preto by sme mali rozjímať o Kristovom živote, od jeho narodenia v jasliach až po jeho smrť a zmŕtvychvstanie. V prvých rokoch môjho kňazského pôsobenia som mal vo zvyku darovať ľuďom Evanjelium, alebo nejakú inú knihu, kde sa rozprávalo o Ježišovom živote. Lebo

je potrebné, aby sme ho dobre poznali, aby sme si ho celý uchovali v hlave i v srdci, aby sme v každej chvíli, aj bez knihy a so zavretými očami, mohli kontemplovať Ježišov život ako vo filme. Takto si budeme môcť v najrozmanitejších situáciách nášho života vyvolať spomienku na Pánove slová a skutky.

Vďaka tomu sa budeme cítiť ponorení do jeho života. Lebo nejde len o to, aby sme na Ježiša mysleli, či predstavovali si jednotlivé výjavy z jeho života. Musíme do nich úplne vstúpiť, byť ich spoluúčastníkmi. Musíme nasledovať Ježiša tak zblízka, ako Panna Mária, jeho Matka; ako prvých dvanásť apoštolov; ako sväte ženy; ako zástupy, ktoré sa naňho tlačili. Ak budeme takto postupovať a ak nebudeme klásť prekážky, Kristove slová preniknú až do posledných záhybov, až do úplnej hĺbky našej duše a nášho ducha a premenia nás.

Lebo živé je Božie slovo, účinné a ostrejšie ako každý dvojsečný meč; preniká až po oddelenie duše od ducha a kĺbov od špiku a rozsudzuje myšlienky a úmysly srdca (Heb 4, 12).

Ak chceme k Pánovi priviesť ostatných ľudí, musíme siahnuť po Evanjeliu a kontemplovať Kristovu lásku. Mohli by sme sa zamerať na vrcholné scény z umučenia, pretože — ako on sám povedal — *nik nemá väčšiu lásku ako ten, kto položí svoj život za svojich priateľov* (Jn 15, 13). Ale rovnako môžeme rozjímať aj nad zvyškom jeho života, nad jeho bežným vzťahom k tým, s ktorými sa stretával.

Kristus, pravý Boh a pravý Človek, postupoval božsky i ľudsky, aby priniesol ľuďom spasiteľnú náuku a ukázal im Božiu lásku. Boh sa znižuje na úroveň človeka a bezvýhradne prijíma našu prirodzenosť, s výnimkou hriechu.

Spôsobuje mi hlbokú vnútornú radosť, keď si uvedomujem, že Kristus chcel byť v plnosti človekom, s telom, aké máme my. Veľmi ma dojíma, keď rozjímam nad zázrakom Boha, ktorý miluje ľudským srdcom.

Spomedzi toľkých udalostí, ktoré nám opisujú Evanjelisti, si niektoré vyberme a poďme sa nad nimi zamyslieť. Môžeme začať tými, ktoré opisujú Ježišov vzťah k dvanástim. Apoštol Ján, ktorý do svojho Evanjelia vložil skúsenosť celého jedného života, rozpráva o prvom rozhovore s ním s potešením z toho, na čo nie je možné nikdy zabudnúť: *Učiteľ – , kde bývaš? Odpovedal im: Poďte a uvidíte! Šli teda, videli, kde býva, a zostali v ten deň u neho* (Jn 1, 38-39).

Tento božský a ľudský rozhovor úplne zmenil život Jána, Ondreja, Petra, Jakuba a toľkých iných; a pripravil ich srdcia, aby mohli prijať

naliehavé slová, ktorými ich Ježiš oslovil na brehu Galilejského mora. *Keď raz kráčal popri Galilejskom mori, videl dvoch bratov, Šimona, ktorý sa volá Peter, a jeho brata Ondreja, ako spúšťajú sieť do mora; boli totiž rybármi. I povedal im:,, Podte za mnou a urobím z vás rybárov ľudí.“ Oni hneď zanechali loď i svojho otca a išli za ním (Mt 4, 18-20).*

Počas nasledujúcich troch rokov Ježiš stále zotrváva so svojimi učeníkmi, poznáva ich, odpovedá im na otázky, rozptyľuje ich pochybnosti. Áno, je Rabbi, Učiteľ, ktorý hovorí ako ten ktorý má moc, Mesiáš poslaný Bohom, ale zároveň je aj prístupný, je im blízky. Jedného dňa sa od nich vzdialil, aby sa modlil. Učeníci boli nablízku, pozorovali ho a zrejme sa snažili zistiť, čo hovorí. Keď sa vrátil, jeden z nich ho prosí: *Domine, doce nos orare, sicut et Ioannes docuit discipulos suos*; Pane, nauč nás

modliť sa, ako Ján naučil svojich učeníkov. *Povedal im: Keď sa modlíte, hovorte: Otče, posväť sa tvoje meno* (Lk 11, 1-2)....

S autoritou Boha a láskavosťou človeka prijíma Pán apoštolov, ktorí mu žasnúc nad ovocím svojej prvej misie rozprávajú o prvotinách svojho apoštolátu: *Podťe vy sami do ústrania na pusté miesto a trochu si odpočinite* (Mk 6, 31).

Veľmi podobná scéna sa opakuje pred koncom Ježišovho pobytu na zemi, krátko pred Nanebovstúpením: *Keď sa už rozodnilo, stál Ježiš na brehu; ale učeníci nevedeli, že je to Ježiš. A Ježiš sa ich opýtal: „Deti, máte niečo na jedenie?“* Ten, ktorý sa pýtal ako človek, hovorí ďalej ako Boh: *„Spustite sieť z pravej strany lode a nájdete.“ Oni spustili a pre množstvo rýb ju už nevládali vytiahnuť. Učeník, ktorého Ježiš miloval, povedal Petrovi: „To je Pán (Jn 21, 4-7)“.*

A Boh na nich čaká na brehu: *Keď vystúpili na breh, videli rozloženú pahrebu a na nej položenú rybu a chlieb. Ježiš im povedal: „Doneste z rýb, čo ste teraz chytili!“ Šimon Peter šiel a vytiahol na breh sieť plnú veľkých rýb. Bolo ich stopäťdesiattri. A hoci ich bolo toľko, sieť sa nepretrhla. Ježiš im povedal: „Podte jest!“ A nik z učeníkov sa ho neodvážil spýtať: „Kto si?“, lebo vedeli, že je to Pán. Ježiš pristúpil, vzal chlieb a dával im; podobne aj rybu (Jn 21, 9-13).*

Túto jemnosť a láskavosť Ježiš prejavuje nielen voči skupinke svojich učeníkov, ale voči všetkým: svätým ženám, predstaviteľom veľrady ako bol Nikodém, voči mýtnikom ako Zachej, voči chorým i zdravým, voči učiteľom zákona i pohanom, voči jednotlivcom i celým zástupom.

Evanjeliá nám rozprávajú, že Ježiš nemal kam hlavu skloniť, ale aj o

tom, že mal milovaných a dôverných priateľov, ktorí túžili prijať ho vo svojom dome. Hovorila tiež o jeho súcite k chorým, o zármutku nad tými, ktorí žili v nevedomosti a poblúdení, o jeho rozhorčení nad pokrytectvom. Ježiš plače nad smrťou Lazára, rozhnevá sa na kupcov, znesväcujúcich chrám, dovoľí, aby sa jeho srdce naplnilo lútosťou nad žiaľom vdovy z Naimu.

Každé toto ľudské gesto je aj gestom Boha. *Veď v ňom telesne prebýva celá plnosť božstva* (Kol 2, 9). Kristus je Boh, ktorý sa stal človekom: človekom dokonalým, úplným. A v tom, čo je ľudské, nám dáva spoznať Božskosť.

Keď si pripomíname ľudský jemnocit Krista, ktorý dáva svoj život v službe iným, je to oveľa viac, než len opis istého spôsobu správania sa. Objavujeme tým Boha. Každý Kristov skutok má transcendentálnu

hodnotu: ukazuje nám spôsob bytia Boha, pozýva nás uveriť v lásku Boha, ktorý nás stvoril a ktorý nás chce priviesť k dôvernému priateľstvu s ním. *Zjavil som tvoje meno ľuďom, ktorých si mi dal zo sveta. Tvoji boli a dal si ich mne a oni zachovali tvoje slovo. Teraz poznali, že všetko, čo si mi dal, je od teba* (Jn 17, 6-7), zvolal Ježiš v dlhej modlitbe, ktorú nám zaznamenal Evanjelista Ján.

Preto Ježišovo správanie k druhým nie je správaním, ktoré by ostávalo iba pri slovách a povrchných gestách. Ježiš berie človeka vážne a chce mu ukázať božský zmysel jeho života. Ježiš vie klásť požiadavky, ozrejmiť každému jeho povinnosti, vytrhnúť tých, čo ho počúvajú, z pohodlnosti a konformizmu, aby ich doviedol k poznaniu Trojsvätého Boha. Ježiša dojíma hlad a bolesť, ale najviac sa ho dotkne ľudská nevedomosť. *Ježiš videl veľký zástup,*

zlutoval sa nad nimi, lebo boli ako ovce bez pastiera. A začal ich učiť mnohým veciam (Mk 6, 34).

Každodenný život

Zastavili sme sa nad niekoľkými stránkami Evanjelia, aby sme rozjímali nad Ježišovým vzťahom k ľuďom a naučili sa prinášať Krista našim bratom tým, že aj každý z nás bude Kristom. Aplikujme teraz tieto poznatky na náš bežný život, na náš vlastný život. Náš všedný, každodenný život, ktorý prežívame medzi svojimi spoluobčanmi, nie je totiž len niečím plochým a bezvýznamným. Pán chce, aby sa obrovská väčšina jeho detí posväcovala práve v týchto podmienkach.

Je potrebné neustále opakovať, že Ježiš sa neobracal iba na nejakú skupinu privilegovaných ľudí, ale prišiel, aby nám zjavil všeobecnú Božiu lásku. Boh miluje všetkých ľudí

a od všetkých očakáva lásku. Od všetkých, akákoľvek by bola ich osobná situácia, spoločenské postavenie, povolanie či remeslo. Bežný, každodenný život nie je niečím, čo má malú hodnotu: všetky pozemské cesty sa môžu stať príležitosťou stretnúť sa s Kristom, ktorý nás vyzýva, aby sme sa s ním stotožnili a tak uskutočňovali — práve tam, kde sme — jeho Božské poslanie.

Boh nás povoláva skrze udalosti každodenného života, trápenia i radosti ľudí, s ktorými žijeme, ľudské starosti našich známych, v maličkostiach rodinného života. Boh nás tiež volá prostredníctvom závažných problémov, konfliktov a úloh, ktoré charakterizujú dané historické obdobie, a ktoré si vyžadujú úsilie a nádej veľkej časti ľudstva.

Veľmi dobre tak pochopíme netrpezlivosť, úzkosť a nepokojné túžby tých, ktorí sa s dušou od prírody kresťanskou (Porov. Tertulián, *Apologeticum*, 17 (PL 1, 375)) nehodlajú zmieriť s osobnou a spoločenskou nespravodlivosťou, akej je ľudské srdce schopné. Po toľkých storočiach spolužitia ľudí je ešte stále toľko nenávisti, ničenia a fanatizmu nahromadených v očiach, ktoré nechcú vidieť, a v srdciach, ktoré nechcú milovať.

Pozemské dobré si rozdelilo niekoľko málo ľudí; kultúrne výdobytky sú výsadou uzavretých kruhov. A vonku, hlad po chlebe a vzdelaní a s ľudskými životmi, ktoré sú sväté, lebo pochádzajú od Boha, sa zaobchádza ako s obyčajnými vecami, číslami v štatistike. Chápem a takisto pociťujem túto netrpezlivosť, lebo ma pobáda pozerať na Krista, ktorý nás neustále

vyzýva, aby sme uviedli do života toto nové prikázanie lásky.

Všetky situácie, v ktorých sa v živote ocitneme, nám prinášajú Božské posolstvo a vyžadujú od nás odpoveď plnú lásky a odovzdanosti druhým. *Až príde Syn človeka vo svojej sláve a s ním všetci anjeli, zasadne na trón svojej slávy. Vtedy sa pred ním zhromaždia všetky národy a on oddelí jedných od druhých, ako pastier oddeľuje ovce od capov. Ovce si postaví sprava a capov zľava. Potom Kráľ povie tým, čo budú po jeho pravici: „Podťe, požehnaní môjho Otca, zaujmite kráľovstvo, ktoré je pre vás pripravené od stvorenia sveta. Lebo som bol hladný a dali ste mi jesť; bol som smädný a dali ste mi piť; bol som pocestný a pritúlili ste ma; bol som nahý a priodeli ste ma; bol som chorý a navštívili ste ma; bol som vo väzení a prišli ste ku mne;“ Vtedy mu spravodliví povedia: „Pane, a kedy sme ťa videli hladného a nakrmili sme*

‘ta, alebo smädného a dali sme ti piť? Kedy sme ‘ta videli ako pocestného a pritúlili sme ‘ta, alebo nahého a priodeli sme ‘ta? Kedy sme ‘ta videli chorého alebo vo väzení a prišli sme k tebe?’ Kráľ im odpovie: Veru, hovorím vám: Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili (Mt 25, 31-40).

Treba teda spoznať Krista, ktorý nám vychádza v ústrety v našich bratoch ľuďoch. Žiadny ľudský život nie je izolovaný, ale je prepojený so životmi iných. Žiaden človek nie je osamote stojaci verš, ale všetci sme súčasťou jednej božskej básne, ktorú Boh píše v spolupráci s našou slobodou.

Nie je nič, čo by bolo cudzie Kristovmu záujmu. Keď sa na vec pozeráme s väčšou teologickou hĺbkou a neobmedzíme sa len na funkčnú klasifikáciu, nie je možné presne povedať, že existujú skutočnosti — či už dobré, vznešené,

alebo indiferentné — ktoré by boli výlučne svetské, a to od chvíle, keď Božie slovo prebývalo medzi ľudskými synmi, cítilo hlad a smäd, pracovalo vlastnými rukami, poznalo priateľstvo a poslušnosť, zakúsilo bolesť i smrť. *Lebo Boh chcel, aby v ňom prebývala všetka plnosť a aby skrze neho zmieril všetko so sebou, keď pre jeho krv na kríži priniesol pokoj všetkému, čo je na zemi aj čo je na nebi* (Kol 1, 19-20).

Musíme milovať svet, prácu, všetky ľudské skutočnosti, pretože svet je dobrý. Bol to Adamov hriech, čo porušilo božskú harmóniu stvoreného; ale Boh Otec poslal svojho Jednorodeného Syna, aby ten pokoj znovu obnovil a aby sme my, jeho adoptívne deti, mohli vyslobodiť stvorenie z neporiadku a všetko zmieriť s Otcom.

Každá ľudská situácia je neopakovateľná, je plodom

jedinečného povolania, ktoré sa má prežívať intenzívne, v duchu Kristovom. A tak, ak budeme takto kresťansky žiť medzi ľuďmi ako sme my, normálnym životom, ale v súlade s našou vierou, potom budeme *Kristom prítomným medzi ľuďmi*.

Keď uvažujeme nad dôstojnosťou poslania, ku ktorému nás Boh povoláva, v ľudskej duši sa môže zrodiť domýšľavosť a pýcha. To je ale falošné ponímanie kresťanského povolania, ktoré zaslepuje a spôsobuje, že zabúdame, že sme stvorení z hlíny; že sme len prach a bieda. Pamätajme, že zlo nie je len vo svete, okolo nás, ale že je v nás samotných, že sa zahniezdilo v našich vlastných srdciach, a preto sme schopní podlosti a sebecka. Len Božia milosť je pevná skala: my sme piesok, iba sypký piesok.

Keď sa ohliadneme na dejiny ľudstva, alebo aj na súčasný stav sveta, s

bolestou pozorujeme, že po dvadsiaticich storočiach je ešte stále málo tých, čo sa nazývajú kresťanmi, a tí, ktorí sa týmto názvom honosia, sú toľkokrát svojmu povolaniu neverní. Pred rokmi mi jeden človek, ktorý nemal zlé srdce, no nebol veriaci, ukázal mapu sveta a povedal: *Tu vidíte drvivú porážku Krista. Toľko storočí snáh, aby sa jeho učenie dostalo do ľudských duší, a pozrite sa na výsledok: kresťanov niet.*

Ani dnes nechýbajú takí, ktorí takto rozmýšľajú. Lenže Kristus neutrpel porážku: jeho slovo a jeho život neprestajne obohacujú tento svet. Kristovo dielo, úloha, ktorú mu zveril jeho Otec, sa uskutočňuje stále; jeho sila preniká dejinami, prináša pravý život, *a keď mu bude všetko podrobené, vtedy sa aj sám Syn podrobí tomu, ktorý mu všetko podrobil, aby bol Boh všetko vo všetkom* (1 Kor 15, 28).

Pri uskutočňovaní tejto úlohy vo svete z nás Boh chcel urobiť svojich spolupracovníkov, chcel *podstúpiť riziko našej slobody*. Do hĺbky duše ma dojíma pohľad na novonarodeného Ježiša v Betleheme: bezbranné, bezmocné dieťa, neschopné akéhokoľvek odporu. Boh sa odovzdáva do rúk ľudí, približuje sa nám, znižuje sa na našu úroveň.

Ježiš Kristus, *hoci má božskú prirodzenosť, nepridržiaval sa svojej rovnosti s Bohom, ale zriekol sa seba samého, vzal si prirodzenosť sluhu* (Flp 2, 6-7). Boh prijíma skutočnosť našej slobody, našej nedokonalosti, našej biedy. Dovolí, aby jeho Božské poklady boli uložené v nádobách z hlíny, aby sme ich dávali spoznávať aj iným, v zmesi ľudskej slabosti a Božej moci.

Skúsenosť hriechu by nás teda nemala viesť k pochybnostiam o našom poslaní. Prirodzene, naše

hriechy nám môžu sťažiť
rozpoznanie Krista. Preto sa musíme
usilovať vysporiadať sa s našimi
osobnými slabosťami a hľadať
očistenie, no uvedomujúc si pritom,
že Boh nám nesľúbil úplné víťazstvo
nad zlom v tomto živote, ale žiada
nás, aby sme bojovali. *Sufficit tibi
gratia mea* (2 Kor 12, 9), stačí ti moja
milosť, odpovedá Boh Pavlovi, keď ho
prosí, aby ho zbavil ostňa, ktorý ho
sužoval.

Božia moc sa prejavuje v našej
slabosti a vyzýva nás bojovať, zápasiť
so svojimi chybami, aj keď vieme, že
úplné víťazstvo na tejto pozemskej
púti nikdy nedosiahneme.

Kresťanský život znamená znovu a
znovu začínať, každý deň sa neustále
obnovovať.

Kristus vstáva z mŕtvych aj v nás, ak
máme spoluúčasť na jeho kríži a jeho
smrti. Musíme milovať kríž,
odovzdanie sa, umŕtvovanie.

Kresťanským optimizmom nie sú žiadne nasladlé očakávania, prípadne čisto ľudská dôvera v osud, že všetko dobre dopadne. Je to optimizmus, ktorý má svoje korene vo vedomí slobody a vo viere v milosť; je to optimizmus, ktorý nás vedie byť náročnými na seba samých a k úsiliu odpovedať na Božie volanie.

A takto, už nie napriek našej úbohosti, ale istým spôsobom práve skrze ňu a skrze náš život ľudí z mäsa a kostí, z hlíny, sa prejavuje Kristus: v tom, že chceme byť lepší, v túžbe po čistej láske, v potláčaní sebecka, v úplnom odovzdávaní sa iným ľuďom, robiac tak z nášho života neustálu službu.

Na záver by som nerád obišiel ešte jednu myšlienku. Kresťan, ktorý sprítomňuje Krista medzi ľuďmi, keď on sám je *ipse Christus*, sám Kristus, sa snaží nielen žiť s postojom lásky,

ale prostredníctvom jeho ľudskej lásky dať spoznať aj lásku Božiu.

Ježiš vnímal celý svoj život ako zvestovanie tejto lásky: *Filip* — odpovedal jednému zo svojich učeníkov — *kto mňa vidí, vidí Otca* (Jn 14, 9). Podľa tohto učenia apoštol Ján vyzýva kresťanov, aby Božiu lásku, ktorú už poznali, prejavovali aj vo svojich skutkoch: *Milovaní, milujme sa navzájom, lebo láska je z Boha a každý, kto miluje, narodil sa z Boha a pozná Boha. Kto nemiluje, nepoznal Boha, lebo Boh je láska. A Božia láska k nám sa prejavila v tom, že Boh poslal svojho jednorodeného Syna na svet, aby sme skrze neho mali život. Láska je v tom, že nie my sme milovali Boha, ale že on miloval nás a poslal svojho Syna ako zmiernu obeť za naše hriechy. Milovaní, keď nás Boh tak miluje, aj my sme povinní milovať jeden druhého* (1 Jn 4, 7-11).

Je teda potrebné, aby naša viera bola živá, aby nás viedla skutočne veriť v Boha a viesť s ním neustály rozhovor. Kresťanský život má byť životom ustavičnej modlitby, kresťan sa má snažiť žiť v Pánovej prítomnosti od rána do večera a od večera do rána. Kresťan nikdy nie je osamelý, pretože žije v neprestajnom styku s Bohom, ktorý je tu s nami i na nebesiach.

Sine intermissione orate — prikazuje Apoštol — bez prestania sa modlite (1 Sol 5, 17). A Klement Alexandrijský, pripomínajúc tento apoštolský príkaz, píše: *Prikazuje sa nám, aby sme chválili a ctili Slovo, ktoré poznáme ako Spasiteľa a Kráľa; a skrze neho Otca, nielen vo vybrané dni, ako to robia iní, ale bez prestania, po celý život, všetkými možnými spôsobmi* (Klement Alexandrijský, *Stromata*, 7, 7, 35 (PG 9, 450)).

Uprostred každodenných činností, vo chvíľach keď potlačíme sebecké

sklony, keď pocítíme radosť z priateľstva s inými ľuďmi — vo všetkých týchto okamihoch má kresťan znovu nachádzať Boha. Skrze Krista a v Duchu Svätom, má kresťan prístup k dôvernému styku s Bohom Otcom, môže ísť po svojej ceste hľadania kráľovstva, ktoré nie je z tohto sveta, ale sa v tomto svete začína a pripravuje.

Treba sa stýkať s Kristom, v Slove a v Chlebe, v Eucharistii a v modlitbe. Stýkať sa s ním tak, ako sa stýkame s priateľom, s osobou skutočnou a živou, akou Kristus aj je, pretože vstal z mŕtvych. *Kristus — čítame v Liste Hebrejom — pretože zostáva naveky, má kňazstvo, ktoré neprechádza na iného. Preto môže naveky spasť tých, ktorí skrze neho prichádzajú k Bohu, lebo žije stále, aby sa za nich prihováral (Heb 7, 24-25).*

Kristus, zmŕtvychvstalý Kristus, náš spoločník a Priateľ. Spoločník, ktorý sa nám dáva vidieť len v tieňoch, ale ktorého skutočnosť naplňa celý náš život a vzbudzuje v nás túžbu po definitívnom spoločenstve s ním. *A Duch i nevesta volajú: „Príd!“ Aj ten, čo počúva nech volá: „Príd!“ Kto je smädný, nech príde, a kto chce, nech si naberie zadarmo vody života... Ten, čo to dosvedčuje, hovorí: „Áno, prídem čoskoro.“ „Amen. Príd, Pane Ježišu! (Zj 22, 17-20)“.*
